

Systembrede analyse 'Inclusie, differentiatie en diversiteit'

Hoe kunnen universiteiten en hogescholen proactief inspelen op de opportuniteiten en uitdagingen die diversiteit in het hoger onderwijs met zich meebrengt? Welke invloed heeft de veranderende maatschappelijke context hierbij? Wat vergt het van een instelling om een inclusieve leeromgeving te creëren die aansluit bij de behoeften van verschillende type studenten; waar diversiteit gewaardeerd wordt als bron van creativiteit en verrijking van inzichten? Hoe vergemakkelijk je inclusief onderwijs door in te zetten op participatie van studenten met specifieke achtergrondkenmerken? Welke evoluties spelen er in deze thema's?

In deze systembrede analyse gaan we op zoek naar een innovatieve aanpak of een bijzondere praktijk in een realiteit van werken met een divers samengestelde studentenpopulatie. **Diversiteit** doet zich hierbij voor langs verschillende assen van achtergrondkenmerken die elkaar snijden, intersectioneel. Praktijken die een mix bespelen van **individuele kenmerken** (functiebeperking, ontwikkelingskenmerk, genderidentiteit ...), **sociaal-culturele kenmerken** of aspecten van **mentaal welzijn**, hebben een meerwaarde.

De praktijken kunnen voortbouwen op **wetenschappelijke inzichten** over universeel ontwerp (UDL), het verband tussen studievoortgang en sociale integratie in het hoger onderwijs, een pedagogie van excellentie, of andere aansluitende modellen.

In deze systembrede analyse zijn we op zoek naar praktijken die een goede inclusieve leeromgeving creëren in de eigen context van de instelling of opleiding. Deze goede praktijken kunnen een veelheid van werkgebieden omvatten, zoals bijvoorbeeld:

- **Onderwijspraktijken**, zoals curriculumdesign, het monitoren van in- en doorstroom van studenten in functie van achtergrondkenmerken, onderwijsprofessionalisering en impliciet bias training;
- **Activiteiten gericht op studenten met achtergrondkenmerken**, zoals tutorprojecten, initiatieven die inspelen op voorkennis van studenten, projecten gericht op sociale integratie;
- **Organisatie- en personeelssystemen**, zoals een inclusiebeleid van de instelling dat verbonden is met de praktijk van docenten en leidinggevenden, een inclusief personeelsbeleid, studentenparticipatie met een vertegenwoordiging van alle studenten, omgaan met meertaligheid;
- **Organisatiecommunicatie**, intern en extern;
- **Studieoriëntering en instroom**, zoals partnerschappen met externe actoren om scholieren toe te leiden naar het hoger onderwijs.

Deze lijst is niet exhaustief. Centraal staat de vraag hoe instellingen en opleidingen elke student maximale ontwikkelingskansen bieden door onder meer aandacht te hebben voor participatie van studenten met specifieke achtergrondkenmerken, inclusief onderwijs, en studentgecentreerde curricula. Van belang is de **impact** die je als instelling met deze goede praktijk creëert.